

VASÁRNAP

JUBILEUMI 25 ÉVFOLYAM

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V. BATHORY-UTCA 24. SZÁM.
(„Falv” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)
Telefon: 11-55-82.
Postafeliratképzési csekkháza száma: 25.152.

POLITIKAI HETILAP

Előfizetési díjak a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: egész évre 8, félévre 4, negyedévre 2 P.

Külföldre egész évre 12, félévre 6, negyedévre 3 P.

EMLÉKEZZÜNK KOSSUTH LAJOSRA

Március 20-án ünnepli halálát az ország népe Kossuth Lajosnak, a magyar függetlenség lánglelkű apostolának halála ötvenedik évfordulóját. Fél-százada annak, hogy meghalt a 48-as idők magyar kormányzója, a „turini remete”, aki nemcsak a történelem lapjain él tovább, mint egy balsors-tépte nemzet nagy államfője, úttörő apostola, hős fia. Mert Kossuth Lajos azonkívül, hogy nagy szónok, a honvédség életrekelője, kiváló publicista volt, mint „Kossuth Apánk” biztosított magának örök életet minden magyar szívben.

Halála évfordulójának napján ünnepeken hódol a Nemzet legondás fia emlékének; az ország minden részéből Budapestre zarándokló küldöttségek helyezik el könnyes szemmel koszorúkat a halhatatlan halott sírjára, azonban ünnepeken, kegyeletes megemlékezéseken túl, éppen most, 1944-ben számba kell vennünk azt a gazdag és örökértékű örökséget, amelyet Kossuth életműve képvisel a magyarság számára és amellyel híven, becsületesen és lelkiismeretesen sáfarkozni, különösen a ma nemzedékének legfőbb kötelessége! Mert szegényen halt meg a hajdani kormányzó, a magyar ügy angliái, amerikai szószólója, de nemzetét olyan hagyatékkal gazdagította, amely fennmaradását, jövő boldogulását biztosíthatja...

Magyar sors, hogy Kossuth leg-szebb álma, a magyar függetlenség csak halála után 26 esztendővel, Trianonban következett be — az ország megcsontolásával.

Magyar sors, hogy a függetlenné vált Magyarországgal ellen állig fegyverzett ellenségek acsarkodtak; hogy most is, mint 1849-ben, a pánszláv veszedelem tört fel, hogy újra Oroszország seregei fenyegetik, ezúttal nemcsak a magyar függetlenséget, de a magyar életformákat, hitet, családokat is. De nem kell félünk! Kossuthnak és nemzedékének nagy kezdeményezése elbukhatott az orosz szuronyokon, ők nem tudták elhárítani Világost, de Kossuth kamatokkal megtévesztetten állt őrt a kossuthi függetlenség felett: Kossuth 200.000 főnyi honvédsége, a legendás pirossapkások helyett áll a modern magyar honvédség; a kisdobosok utódai, a pompás, hőselkű leventék, akik tudják, hogy most érkezett el az az idő, mikor nekik és mindannyiunknak „még egyszer azt üzeni” Kossuth Apánk, hogy „veszélyben a hon”...

Magyar sors, hogy akkor, amikor a, bár megcsontítottan függetlenné vált ország létéért emberfeletti harcokat kell vívnia

az úgynevezett „békeszerződés”-ben intézményesített nehézségekkel és akadályokkal, az egész világot hatalmas szociális válság rázkódtatja meg. De emlékezzünk! Kossuth Lajos és nemzedéke megmozdulását is a nyugati államok szociális problémáinak kiélesedése előzte meg; de éppen Kossuth Lajos és lánglelkű kortársai voltak azok, akiknek hatására a szociális kérdések újszólván önmaguktól oldódtak meg; a magyar társadalmi ellentétek feloldódtak a közös probléma, a magyar szabadság kivívása érdekében. És ha most, látára a világszerte mutatkozó jelenségeknek, csüggednénk, emlékezzünk rá, hogy kormányzatunk — a kossuthi hagyományoknak és a 48-as idők eszméinek örököseihez méltóan — az alkotmányos-

ság megőrzésével valósítja meg, gyors ütemben, a népi és szociális politika minden modern követelményét.

Kossuth Lajos tehát, bár halála félszázados évfordulóját ulti meg kegyelettel a nemzet, él! El, nemcsak a magyar történelemben, nemcsak a magyar szívekben, de az ország sorsáért közjogilag felelős szemlék tetteiben is. Ilyen rendkívüli időkben azonban, amikor kockán forog minden, amikor a bukás nemcsak a jelent veszélyezteti, nemcsak egy-két évtizedes szenvedést hozhat a nemzetre, hanem egyszer és mindenkorra fosztaná meg Szent István népet, nemcsak saját életformáitól, szabadságától, vagy függetlenségétől, hanem kifejezetten és a szó katonai értelmében vetten a magyarság halálát jelentené, nemcsak a közjogilag élen állók felelősei a magyarság sorsáért! Felelős ma mindenki, bárhová állította sorsa, hivatása! Csátát elveszteni a legjelentéktelenebb senkiember árulása miatt is le-

het; ezért kell, hogy Kossuth szel-leme valóban éljen mindannyiunk tetteiben! Kossuth Lajos annak-idején leborult a nemzet nagysá-ga előtt; vállalta a legnagyobb, a legteljesebb kockázatot, ves-zélyt hazájáért és halála percéig nem szünt meg hinni és bízni a magyarság jövőjében, a függetlenség megvalósulásának elkö-vetkezésében. Ez az áldozatos lé-lek, ez a törhetetlen hit ugyan-csak ott van a turini remete, a „Kossuth Apánk” hagyatában; ezt hagyta mindannyiunkra, en-nek az örökségnek a végrehajtói mindazok, akik ebben az ország-ban éltek és élnek: akár az ekével írják a magyar élet végtelen so-raít a határban; akár tollal szán-tják a papírra a magyar örök-kezelőket, akár szerszámaikkal mun-kálkodnak a magyar sors javítá-sán.

Igy emlékezzünk az örökké élő Kossuth Lajosra most, halála öt-venedik évfordulóján...

Bartoss Károly.

Országos ünnepegekkel hódol a magyar nép KOSSUTH LAJOS EMLÉKEZETÉNEK halála 50-ik évfordulóján

A Falu-Gazdaszövetség gazdaköreinek, az ország minden részéből Budapestre érkező küldöttségei helyeznek koszorút „Kossuth Apánk” sírjára

A VASÁRNAP előző számában röviden jeleztük, hogy a magyar nép halás kegyelettel ünnepli meg az idén Kossuth Lajos magyar kormányzóinak, a magyar szabadság és függetlenség lánglelkű apostolának halála 50-ik évfordulóját.

A március 20-iki ünnepek sorát a Budapesti Deák-téri evangélikus templomban tartandó *ünneptisztizület* nyitja meg, amelyen képviselteti magát természetesen a m. kir. kormány és a közelet minden tényezője.

Az Istentisztelet után az *Országgyűlés* mindkét Háza együtt ünnepséget rendez, majd koszorút helyeznek el a Kossuth-szobor talapzatán. Ezután a kormány tagjai és a felsőházi tagok, országgyűlési képviselők kivonulnak a Kerepesi-temetőbe és megkoszorúzzák a nemzet nagy fiának sírját.

Délután a Pesti Vigadóban az *Egyesületek Együttműködés* nagyszabású ünnepséget rendez, amelynek során a megnyitó beszédet Raffay Sándor evangélikus püspök mondja. Az ünnepi beszédet Kállay Miklós m. kir. miniszterelnök tartja, ki-domborítva Kossuth Lajos érdemeit.

Bekapcsolódnak a Kossuth-ünnepegekbe természetesen a szin-házak, mozik, a honvédség, az

ifjúság és a különböző egyesüle-tek és intézmények is. Ugyan-csak ünnepeket rendeznek az ország törvényhatóságai, váro-sai és községei is.

Gondoskodás történt azonban arról is, hogy az ország minden lakott helyén rendezendő ünne-pesek mellett

az ország gazda- és föld-mivestársadalmi a fővárosi ünnepegeken is képvisel-tesse magát. A Falu Gazda-szövetség gondoskodik arról, hogy az ország földműves-társadalmi, a különféle vi-deékek gazdaköreinek 3-3 tagú küldöttséggel jelképe-sen résztvegyen a budapesti ünnepegeken.

Közlekedési és technikai kérdé-sek figyelembevételével mellett arra is súlyt fektetett a Szövetség, hogy olyan vidékek küldöttségei érkezenek az ünnepegekre, amely vidékek megőrizték jelleg-zetes ősi viseletüket.

A Falu-Gazdaszövetség gazda-köreiből, az ország különböző tájairól érkező küldöttségek a Szövetség tisztikarának — Mayer János m. kir. titkos tanácsos, v. földművelésügyi miniszter, elnök, Czernmann Antal dr. m. kir. mi-niszteri tanácsos, országgyűlési képviselő, ügyvezető alelnök, Szekeres László dr. m. kir. gaz-

dasági főtanácsos, ügyvezető igazgató, Mayer Emil főtitkár, Bartoss Károly szerkesztő, Kovács János és nemes Szondi István titkárok vezetésével vesz-nek részt az ünnepegeken. (A küldöttségek tagjai lesznek: Bessenytőltelekről, a besse-nyők földjéről Ragó Rafael, Szabó János és ifj. Vass Fri-gyes; a visszacsatolt Felvidék híres „szekeres-gazdái” közül, Komáromból: Pati Nagy Mihály és László, valamint Csukás Lászlóné; a Bukovinából hazatelepített székelyek közül, Is-tenföldjéről Szóts István, Császár Boldizsár és Végvári Antal; Tokajból és környékéről: Vitányi Bertalan, Lakatos Károly és Solymosi László; Per-czel Mór híres zalai zselézője tagjainak unokái közül Nagy-kánizsáról: Knauz József, Mátés György és Horváth Sánta János; Fejérmegyéből: Pisch József, Borsós István és Dávid János; Dunaharasz-ti-ből pedig Vajta Mátyás, Peith Sándor és Reisinger József.

A Falu-Gazdaszövetség gazda-köri tagjaiból álló küldöttségen kívül a falu népet képviselik majd a Gyöngyösbokrétások is, akik közül ugyancsak huszon-egyen vesznek részt az Országos Gyöngyösbokréta Szövetség elnö-keinek, Paulini Bélának vezetésé-vel, az ünnepegen.

A pápa a békéért

A Vatikán, a háborúra való tekintettel, a szokásos pompa mellőzésével ünnepelte meg március 12-én XII. Pius pápa koronázásának 5. évfordulóját.

A Szentatya a Szent Péter-terén, a Vatikán erkélyéről „Urbi et Orbi” áldást osztott és beszédet mondott. Beszédében megrázó szavakkal céseztette az emberiség és Róma népének szenvedéseit, majd így folytatta szövegét:

— Most újra kérjük, főúrböröve kérjük mindazokat, akiknek van rá módjuk: jöjjenek segítségünkre. Kérünk mindenkit, aki teheti, járjon hozzá hathatósan a szenvedés enyhítéséhez. Vannak városok, amelyek elpusztultak minden kontinensen utófert a légi hadviselés, amely nem ismer semmilyen törvényt.

— Ma újra felhívással fordulunk mind a két hadviselő tábor felelőséhez, ne engedjék, hogy nevéket bármiképpen is beszennyezze olyan események, amelyekre a történelem sohasem fog menteséget találni. Arra kérjük őket, fordítsák gondolataikat, tetteiket és erőfeszítéseiket a felszabadító hájra. (Nagy élejtés.) Arra kérjük őket, tegyék meg azt, hogy eseményeiket a földkerekség minden népe áldó szóval dicsérje, ne pedig szárdalmazza.

— Kedves rómalak, olyan sebeket kaptatok, amelyeket még a legnemesebb kéz sem tudna behozeszeni. Emeljétek szíveket szeretőnk afelé, aki erőt ad nektek, hogy elviseljétek keresztetekkel hittel és keresztény bátorsággal. Emeljétek tekinteteket Jézus Krisztushoz, a mi megváltónkhoz. Mindazok, akik elfáradtak és elnyomottak, vigasztalást találnak istenben. Viseljétek a keresztet a világ hájfért és az egész emberiségért.

— Jézus, adj gyermekelődnek erőt, hogy az egyre sokasodó veszedelmeknek ebben az órájában elviselhesse boldogtalan életük keserűségét. Emlékezz a földi javak minden birtokosát, hogy az embereknek házáik vannak, de az emberfiának nincs hová lehajítani a fejét. Add meg minden flának és leányodnak, akiket kimondhatatlan sanyarúságok sújtottak és akiket otthonaiktól megfosztottak, azt a szilárd hitet, azt az isteni erőt, azt a keresztényi állhatatosságot, amely szükséges ahhoz, hogy büszke méltósággal és türelemmel viseljék el szerencsétlen életük keserűségét.

— Vedd oltalmadba ezt a várost az egyre fokozódó veszedelmeknek ebben az órájában. Add meg lakóinak, hogy számukra a félelemnek és aggodalomnak ezeket a napjait váltsák fel ama komoly eltökéltség lelki szemléletének napjaira, hogy visszatérnek Hozzá és törvényéhez, amelyeket oly sokszor megszegünk és elfeledünk. Mindazoknak a nevében, akiknek ez a rettenő háború gyász, nyomorúságot és könnyet hozott, arra kérünk Teget, mutasd meg végtelen irgalmadat, tisztíts meg minden vétünkűltől és szabadíts meg mindenkit minden bűntettéstől, amelyet bűneink miatt megérdemeltünk.

— Engedd meg mindazoknak, akik hisznek Benned, hogy megláthassák annak a napnak hajnalát, amelyen a pásztor és nyája, határtalan könyörületességgel dicsérve, Hozzá emelheti majd örvendő és hálás hangját és elmondhatja: A Mindenható kegyelme megmentett minket.

A Szent Atya végül beszélt a valóban igaz béke szükségességéről. Ennek a békének a jövőben áldást kell hoznia és nem átkot az emberiségre.

A tömeg tomboló lelkesedéssel fogadta a Szent Atya beszédét, amely után a pápa apostoli áldást osztott, majd pedig kíséretével együtt visszavonult a Vatikán belső épületeibe.

A gazdának nem szabad elkeserednie a termelés, vagy értékesítés nehézségei miatt

Kállay Miklós miniszterelnök az egri gazdák között

Kállay Miklós miniszterelnök március 12-én feleségével együtt Egerbe érkezett és a napot választói körében töltötte. A miniszterelnököt útján Zsindely Ferenc kereskedelemügyi miniszter és Bornemisza Géza iparügyi miniszter is elkísérte. A miniszterelnököt a pályaudvaron ünnepélyesen fogadták. A miniszterelnök az Angolkisasszonyok zárdájában szentmisét hallgatott végig. A templom sekrestyéjében Krisztóf Endre felszentelt püspök fogadta és a szentmise emlékére imakönyvet nyújtott át neki.

A szentmise után a miniszterelnök fogadta az egri választókerület 250 tagú gazdaküldöttségét. A miniszterelnök hangsúlyozta előttük, hogy

a gazdának nem szabad sem elkeserednie a termelés, vagy az értékesítés nehézségei miatt, de elbizakodni sem, ha jó termést ad az Uristen, vagy a konjunktúra látszólag jó értékesítési lehetőséget nyújt. Okosan, üntudatosan kell készülnie a háború után az ország újjáépítésében, fejlődésében a gazdákra háruló feladatokra.

Több mint egy órában keresztül beszélgetett ezután a miniszterelnök a gazdákkal és a kormány tagjaival együtt útmutatást és felvilágosítást adott nekik. Ezután a miniszterelnök hitvese felkereste az egri hadikórház elbeszélteit. Kállayné hosszan elbeszélgetett a beteg katonákkal.

Délben Czapi Gyula egri érszek látta vendégül a kormányférfiakat, délután a miniszterelnök a választókerület ipar-társadalmának, majd a kereskedők küldöttségének tisztelegését fogadta.

REMÉNYI SCHNELLER LAJOS pénzügyminiszter:

A magyar mezőgazdaságot szeretném a háború végén tehermentesen látni..

A pénzügyminiszter látogatása választókerületében, Baján

Reményi-Schneller Lajos m. kir. pénzügyminiszter, Baja országgyűlési képviselője március 9-ikén Bajára utazott, ahol résztvett a délvédelmi törvényhozók értekezletén, majd a MEP nagyválasztmányi ülésén.

Rék Andor dr. főispán üdvözlő szavai után Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter mondott nagy beszédet, amelyben az időszerű kérdésekkel foglalkozva rámutatott arra, hogy ma meg kell erősödnünk azokban az erényekben, amelyek gyakorlásától függ a magyar nemzet jövője. Ezek az erények a kötelességteljesítés, a fejelem, a becsület és a szeretet.

Sorra vette ezután a követendő erényeket, illetve kötelességeket.

A kötelességteljesítés erénye kapcsolatban a mezőgazdaságra vonatkozóan többek között a következőket mondta:

— A kötelességteljesítés terén Magyarországon nincs is líba. Ha szentünnük az országban, látjuk, olyan munka folyik mindenütt, olyan erőfeszítéssel dolgozik kiesel és nary, szegény és gazdag egyaránt, hogy nem panaszkodhatunk, a magyar jövő biztosítva van. (Élénk taps.)

— Kötelességteljesítésben azonban nemcsak a mának kell dolgozunk. Dolgozunk kell a holnapnak, a jövőnek is.

Amikor például — csak visszaterék szegedl beszédemre — azt hirdetem, hogy a magyar mezőgazdaságot szeretném a háború végén tehermentesen látni, akkor a jövőt kívánom szolgálni, akkor a jövőt kívánom már ma mun-

kálni. Nem szabad azt gondolni, hogy a háború végétével nem lesznek nehézségek. Ezt az időszerű mezőgazdaságunk akkor fogja tudni átvészelní, ha tehermentes lesz.

A miniszter ezután a fejelem erényéről, illetve kötelességéről szólva hangsúlyozta, hogy

forradalom pedig nem lesz. A miniszter kifejtette még a becsület és a szeretet erénye gyakorlásának fontosságát, majd hallgatósága lelkes ünneplése közben hangsúlyozta, hogy bízik a magyar jövőben, amelyhez megran az erőnk, az önbizalmunk és a bátorságunk.

A Magyar Élet Pártja melegen ünnepelte Kállay Miklós miniszterelnököt és Reményi-Schneller Lajos pénzügyminisztert

A Magyar Élet Pártja március 9-ikén, Lukács Béla elnöklésével népes értekezletet tartott, amelyen a kormány több tagja, a főispánok közül igen számosan és a törvényhozás szakjai vettek részt. A pártértekezlet megnyitása után vitéz Lukács Béla meleg szavakkal köszöntötte Kállay Miklós miniszterelnököt abból az alkalomból, hogy két éve áll felelősségteljes és a rendkívüli időkben különösen súlyos öröklén. Lukács Béla a párt tagjainak lelkes ünneplése közben mutatott rá arra, hogy a miniszterelnök kiváló érdemei jutalmazásul a Kormányzó Ur neki a Magyar Erdemrendnek a Szent Koronával ékesített Nagykeresztjét adományozta. Vitéz Lukács Béla a pártértekezlet résztvevőinek éljenzése közben méltatta Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter érdemeit is abból az alkalomból, hogy hat éve intézi az ország pénzügyeit.

A pártelnök beszéde után Csényi Pál a párt nevében üdvözölte Kállay Miklós miniszterelnököt.

A miniszterelnök keresetlen szavakkal mondott köszönetet az ünneplétsért és hangsúlyozta, hogy lelkiismeretűre és meggyőződésűre hallgatva végzi tovább munkáját.

Ezután Czermann Antal dr.

országgyűlési képviselő, a Falu-Gazdaszövetség ügyvezető alelnöke méltatta a kerületében, Baján tartózkodó Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter határozott munkásságát; a pénzügyi egyensúly biztosítása, a pengő értékállandóságának megővése és a belső front megszilárdítása érdekében hozott és ki-fejtett eredményes munka jelentőségét.

Rudocsy László igazságügyminiszter ismertette ezután a képviselői összeférhetlenségről szóló, benyújtás előtt álló törvényjavaslatot, majd a pártértekezlet Lukács Béla zároszávala véget ért.

— Alkalmi postabélyegző Kossuth halálának évfordulója alkalmából. A postavezéreziratsóság közli, hogy Kossuth Lajos halálának 50. évfordulójával kapcsolatban március 19-től 26-ig a Budapest 1. a Budapest 4. a Budapest 62. a Budapest 72. a Cegléd 1. a Debrecen 1. és a Debrecen 2. sz. valamint Monok postahivatalok a náluk feladásra kerülő leveletpostai küldemények ory részének a lebélyegzésére „Kossuth Lajos halálának 50. évfordulója — 1894—1944” felíratú különleges alkalmi keletbelyegzőt használnak.

„TEXAS”
darálók, hahoricamorzsólék
ismét kaphatók

Daráló vásárlásához igazolvány szükséges arról, hogy az illető mezőgazdasági foglalkozást ú, vagy baromfitenyosztó.

Arjegyzék ingyen

KIRALY SANDOR géngyár
Budapest, VI. Felsőerdősor 6.

A Falu-Gazdaszövetség a falumunka ellátására főiskolai hallgatókból neveli az utánpótlást

Szekeres László dr. m. kir. gazdasági főtanácsos, ügyvezető igazgató előadása a Széchenyi Szövetségben

Szekeres László dr. március hó 9-ikén nagy érdeklődés mellett nagyhatású előadást tartott a Magyar Főiskolai Hallgatók Széchenyi Szövetségében „A mai fiatalság és a falu” címen.

Szekeres László dr. előadásában kifejtette, hogy komolyan, szeretettel, őszinte hivatástudattal kell foglalkozni a falvak népével. Ennek a munkának az olgvezésére csak olyanok vállalkozzanak, akiket áthat a magyar fajta iránti őszinte szeretet, az őszinteség és az áldozatkészség. Rámutatott arra, hogy a Falu-Gazdaszövetség immár negyedszázada

folytatja ezt a falumunkát és felismerve annak szükségességét, hogy gárdája számára utánpótlást neveljen, elsősorban a Széchenyi szellemében nevelkedett magyar főiskolai hallgatókat igyekszik munkájába bekapcsolni. Célja az, hogy a faluról származó, főiskolai képisést megszerző ifjúságnak a falutól való elszakadását megakadályozza, lelkükben tovább fejlessze az otthonukban megismert sajátos életformák szeretetét és biztossá a művelődés útján tovább vezető falusi nép és főiskolára került fiaik közti

állandó kapcsolat kiépítését, intézményesítését. Ez az egyetlen mód arra, hogy elejét vegyék annak, hogy a falu népe olyanok hatalmába kerüljön, akik önszorgónként céljalk szolgáltatába akarják állítani nemzetünk legerőteljesebb és legértékesebb rétegét, a magyar falvak népét.

Mi új magyar falut akarunk, új emberekkel, akik az Isten, a haza, a kötelességteljesítés és áldozatvállalás szellemében nevelkednek fel. Az előadást lelkes tapszal és helyesléssel fogadta a nagyszámú hallgatók.

azonban e híreknek a sajtóban való közlését letiltotta, nem akartván elcélelvani a román kormányval diplomáciai úton tárgyalat elértékelnek.

A külsői tilalom dacára az egyik kolozsvári naplapon március 3-iki számában tudósítás jelent meg a brassói incidensről, miért is az illetékes hatóságok a lap példányainak elkobzását rendelték el. Ennek ellenére az újságban megjelent hír futóútként terjedt el Kolozsvárott s ennek, valamint a délerdélyi magyarságot a legutóbbi időkben ért sorozatos sérelmeknek — nevezetesen az iskolabezárásoknak és brutális állat-rekvizirációknak — hatása alatt az egyetemi fiatalság — felháborodásának kifejezésére — az esti órákban spontán románellenes tüntetésekbe kezdett. A rendőrség nyomban közbelépett, a tüntetés további elfajulását megakadályozta, a tüntetőt ellen a vizsgálatot és az eljárást megindította, mint ahogy a magyar hatóságok semilyen rendbontást nem tűrnek el.

A „Válasz” cím alatt a romániai lapokban megjelent közlemény fenntartolozus beállításával illetékes magyar helyen most nem kívánunk polemikába bocsátkozni, tekintettel éppen a most folyamatban lévő vizsgálatokra, továbbá mert érdeklődéssel várják a román hatóságok által folyamatba tett vizsgálat eredményét a brassói magyar királyi konzulatus tisztviselőivel és magyar személyiségekkel szemben elkövetett példátlan ortvámadás ügyében.

A Belvárosi Takarékpénztár közgyűlése

A Belvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság bereg Esterházy Antal elnökségével 1944. évi március hó 11-én tartotta az intézet székházában 1943. évi közgyűlést.

A közgyűlés elfogadta az igazgatóság és a felügyelő bizottság jelentését, valamint az 1943. évi zárszámadásokat. Jövőhagyta ezzel kapcsolatban a közgyűlés az igazgatóságnak a nyereség felosztása iránti javaslatát, amely szerint a takarékpénztár a rendelkezésre álló 843.168,90 Ft nyereségből 240.000 pengő fordít osztalékfizetésre, 25.000 pengő a rendos tartalékalap javára, 100.000 pengő a takarékpénztár nyugdíjpénztára javára, 21.067,90 pengő az igazgatóság tiszteletdíjára, 28.017,20 pengő pedig az 1944. üzletév számláján 55.000 pengő a takarékpénztár tisztviselői segélyalapja javára fordít, a fennmaradó 154.033,80 pengő pedig az -944. üzletév számlájára viszi át.

A közgyűlés az igazgatóság új tagjává Mándi Márton József részvényt választotta meg; a felügyelő bizottság elnökét és tagjait a közgyűlés az 1944. évi újlag megválasztotta.

A részvényesek nevében Miklós Ferenc dr. ügyvéd, törvényhatósági bizottsági tag fejezte ki elismerését az intézet vezetőinek és köszönetét a tisztviselőknek az elért eredményért.

A közgyűlés határozata értelmében a Belvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság részvényenként 2,50 pengő osztalékot fizet pénztáránál.

A Rinyahosszúfalui Ezüstkalászos Gazdák Gazdaköre csatlakozik a Falu-Gazdaszövetséghez

„Baldog az az ország, amelynek földművesei megelégedettek...”

Rinyahosszúfalui köszönete Mayer Jánosnak és dr. Szekeres Lászlónak, a Falu-Gazdaszövetség vezetőinek

Megírta a VASÁRNAP, hogy néhány nappal ezelőtt tartotta záróvizsgáját Rinyahosszúfalun az ott rendezett téli gazdasági tanfolyam, amelynek vizsgabiztosak a földművelésügyi miniszter Szekeres László dr. m. kir. gazdasági főtanácsost, a Falu-Gazdaszövetség ügyvezető igazgatóját jelölte ki.

A záróvizsgán a hallgatók pompás előrehaladásról tettek tanuságot, és ők, valamint a vizsgán megjelent rinyahosszúfalui gazdák meleg szeretettel ünnepelték Mayer János v. földművelésügyi minisztert, a Falu-Gazdaszövetség elnökét, a kerület közszeretében álló országgyűlési képviselőjét.

Horgas János közszégi bíró megleghangú köszönetlevelet készített Szekeres László dr. ügyvezető igazgatóhoz, amiért vizsgabiztosként megjelent a rinyahosszúfaluiak ünnepségén és felkérte, hogy tolmácsolja a gazdatársadalom hálás köszönetét „Mayer Jánosnak, a nagyatádi kerület igazán és annyira szeretett országgyűlési képviselőjének, a téli gazdasági iskolát iránt mindenkor tanusított jóindulatú támogatójásért és felkarolásáért”. Levele további során így ír Horgas János:

— A téli gazdasági tanfolyamok hivatását és jelentőségét hála Istennek egyre inkább megérti a magyar nép. Ezek a tanfolyamok bővített tudásunkat, szélesítik műveltségünket és lehetővé teszik, hogy hazánk üdvére és a magunk javára is többet és jobbat termeljünk az áldott magyar földön. Megértjük, hogy tudnunk kell és hogy tanulni nélkül nincsen tudás. A több-tudás a boldogulás útja. Ma már tudjuk és megértjük, hogy boldog az az ország, amelynek földművelés megelégedettek és jóléiben élnek; viszont koldus az ország, amelynek földművelés szerények és műveletlenek.

— Mindezek alapján arra kérjük a Falu-Gazdaszövetség elnökét, Mayer János ur Önagyméltóságát, kerületünk országgyűlési képviselőjét, és Méltóságodat, a Szövetség ügyvezető igazgatóját, hogy lehetséges számunkra, hogy áldásos munkájukba a Szövetségben keresztül is bekapcsolód-

hassunk. Kérjük tehát, hogy a téli gazdasági tanfolyamon alakított gazdakörünknek a Falu-Gazdaszövetséghez való csatlakozását teyerké lehetővé...
A Falu-Gazdaszövetség termé-

zetesen a legnagyobb készséggel küldte meg Horgas Jánosnak, a közszégi kitűnő bírójának az új gazdakör megalakulásához szükséges nyomtatványokat.

A Kormányzó úr a Magyar Érdemrend Szent Koronával ékesített nagykeresztjével tüntette ki Kállay Miklós miniszterelnököt

A hivatalos lap március 10-iki száma az alábbi legfelsőbb kéziratot közli:

Magyarország főméltóságú Kormányzója dr. nagykallói Kállay Miklós m. kir. titkos tanácsos, miniszterelnökhöz a következő legfelsőbb kéziratot méltóztatott intézni:

KEDVES DR. KÁLLAY!
Imádkoz két esztendője annak, hogy a közszégi szolgálata iránt fél nemzetiségében hargrományos kötelességgel vállalta az ország miniszterelnökének ma különösen terhes tiszteit.
A mai sorsdöntő időkben a legnagyobb odaadással állította kiváló képességeit az örök magyar célok áldozatos szolgálatába és fátáradhatatlan kitartással folytatja a nemzet jövő sorsának biztosítását célzó kemény munkáját.

Amlidőn változatlan bizalommal tekintek továbbí működésére. Önnek a haza körül szerzett kitmagasló érdemeinek elismeréséül a Magyar Érdemrend Szent Koronával ékesített nagykeresztjét adományozom.
Kelt Budapesten, 1944. évi március hó 9. napján.

HORTHY a. k.
KÁLLAY MIKLÓS s. k.

A kormány tagjai vitéz Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter felkérésére március kilencedikén délel 12 órakor egybegyűltek a miniszterelnöki palotában és jókívánásaikat fejezték ki Kállay Miklós miniszterelnöknek hivatalbalépésének második évfordulója és magas kormányzói kitüntetése alkalmából.

Válasz a „Válasz“-ra

A március 8-iki román napilapok „Válasz” cím alatt, nyilván felsőbb utasításra, foglalkoznak a Kolozsvárott március 3-án és 4-én lezajlott tüntetésekkel. E közleményben foglalatokkal szemben magyar illetékes helyen szükségesnek látják az események hátterét a következőkben megvilágítani:

Február 29-án a brassói magyar királyi konzulatus egyik beosztottja vendéglátást látta az egyik helybéli étterem külteremében konzulatusi kartszállt és a helybéli magyarságnak több vezetők egyéniségét.

A vacsora megkezdése után a vendéglő egy másik helyiségéből a helybéli hatóságokkal intim kapcsolatban álló Olteanu Gavril újságíró vezetésével egy többtagú csoport rontott be a külterembe és

a magyar társaságot súlyosan becsmerlő szavakkal illetve, székeket kaptak fel és tetelgesen bántalmazták az egyik konzulatusi tisztviselőt, egy Brassó környéki magyar földbirtokost és egy római katolikus segédlelkést, akik arconk, illetve fejükön sérüléseket szenvedtek.

Ezt követően a magyar társaság, hogy a további botránynak elejét vegye, elhagyta az éttermet, de még aközben is a román ortvámádók állandóan szították, becsmerlítették a látogatókat és az egyik római katolikus főpapot Olteanu újból mellbevágta.

A magyar társaság elleni brutális támadás az étterem vendégeinek nemzetiségre való tekintet nélkül osztatlan felháborodást keltett.

A Brassóban történt incidens híre hamarosan átterjedt Észak-erdélybe. A magyar kormány

Megjelent a nemesített növényfajták jegyzéke

Villax Ödön dr. m. kir. kísérletiügyi főigazgató összehívásában, a Magyaróvári M. kir. Növénytermesztési és Növényemelési Kísérleti Intézet kiadásában most jelent meg a „Nemesített növényfajták jegyzéke az 1944. évre.”

Az áttekinthetően összeállított könyvecske, amelyet az Intézet ingyen küld meg az érdeklődőknek, az általános adatok között közli a nemesített növényekre vonatkozó adatokat, az állami minősítés fokozatait, majd a növényemésítő és fajtaforgalmazók névsorát, végül a nemesített növények részletes jegyzékét, a rájuk vonatkozó valamennyi fontos adatot.

Minőségi vetőburgonyát osztanak ki a termelők között

A földművelésügyi minisztérium a Növényemelési Hivatal útján a folyó év tavaszán 100.000 méter-másza minőségi vetőburgonyát oszt ki. A kiosztás az eddigi gyakorlatnak megfelelően készpénzfizetés ellenében történik. Elsősorban csak továbbáparatásra vállalkozó gazdaságok, másodsorban kistermelők kaphatnak vetőburgonyát. A gazdák az átvett vetőburgonyáért a fajta étkészési minősége szerint Budapestre megállapított ár mértékáránként 1,25 pengővel csökkentett összegét mint alapárát és ezenkívül felár címen az eredeti nemesített fajtnak 70 százalékot, a Növénytermelési Hivatal, valamint a Növényegészségügyi Szolgálat által ellenőrzött vetőburgonyánál pedig az alapárnak 50%-át tartoznak felár címen megteríteni. A vetőburgonya csaportársra vállalkozó gazdaságok kivételével az igénylőket terhel továbbá a kiosztásra kerülő vetőburgonya vasúti szállítási költsége is. Bővebb felvilágosításokat a vármegyei felügyelőségek adnak.

Az állategészségügyi kerületek új beosztása és állategészségügyi szakfelügyelet szervezése

A földművelésügyi igazgatás decentralizálását kívánja szolgálni a földművelésügyi miniszternek az a most megjelent rendelet, amely az állategészségügyi kerületeknek újabb beosztásával az ország területét az eddigi 5 kerület helyett 8 kerületre osztotta fel. Ez a rendelkezés a földművelésügyi igazgatás szakágazatainak működése között fokozott összehangot fog biztosítani, mert az új kerületi beosztás általában megegyezik az ország területének a mezőgazdasági kamarák és a m. kir. gazdasági felügyelői kerületek szerinti beosztásával.

Az egyes kerületekben az állategészségügyi felügyelői teendőket továbbra is az oda beosztott kerületi m. kir. állategészségügyi felügyelők látják el. Az állategészségügyi kerületek számaának szaporítása és székhelyeik vidéki központokba helyezése hasznosan fogja előmozdítani az állategészségügyi igazga-

tás felügyeletének eredményességét.

Az állategészségügyi igazgatás szakszerűbbé tétele és a legjelentősebb állatbetegségek hatatosabb leküzdése céljából a földművelésügyi miniszter egyidejűleg a szakfelügyeletet is megszervezte. Egyes különleges elméleti és gyakorlati képzettséggel bíró szakfelügyelők főosztályként az egyes betegségek elleni védekezést irányítják és a szükséges intézkedések végrehajtását ellenőrzik.

Ilyen szakfelügyeleti megbíza-

tást adott a földművelésügyi miniszter a ragadós száj- és körömfájás, a sertésbetegségek, különösen a fertőző sertésbubulus, a barmfibotegségek, a szaporodást gátló állatbetegségek, a fiatal állatok betegségei és az állatok gümőkórja elleni védekezés hatékonyabb betételére.

A szakfelügyelők működése szakszerűbbé, gyorsabbá és eredményesebbé fogja tenni a legnagyobb jelentőségű állatbetegségek elleni küzdelmet.

Kössünk szerződést ipari növények termelésére

Mindazok a gazdálkodók, akik ipari növények termelésére bármely termeltető vállalattal szerződést kötnek, kormányrendelet alapján a központi készletekből kedvezményesen áru vetőmagot kapnak költségen.

A szerződéses termelők a beszállítási köteleesség tekintetében külön kedvezményben részesülnek.

A közellátásügyi miniszter az ipari növénytermesztés mennyiségi és minőségi eredményeinek további fokozása érdekében kivételesen hozzájárult, hogy

az Olajmagforgalmi Központ ügykörébe tartozó terményeknél a termelési szerződés alapján külön adott vetőmag bűzagség számát nem kell a gazdálkodó terhére írni.

Ez a rendelkezés a gazdálkodó számára ajándékot jelent, mert azonkívül, hogy az értékebb vetőmagot az új termésből szokványminőségben, kamat- és felármentesen adhatja vissza, az új termés beszállításakor annak teljes mennyisége beszámíthat a köteleesség teljesítésébe, még a központi készletekből kiutalt vetőmag bűzapot értéke sem kerül levonásra, tehát az ilyen értelemben ajándék. A napraforgónál, mint legnépszerűbb olajipari nyersanyagunknál, a kisebb termelőknél még az esetben is a terhére való beszámítás nélkül jutnak vetőmaghoz, ha termelési szerződést nem kötöttek, mert egy-egy gazdálkodó legfeljebb tíz kilogrammos napraforgó vetőmagszükségletét beszállítási köteleességének növelése nélkül megvásárolhatja.

Börgépszijat csak az igényelhet, aki ugyanannyi használt szijat beszolgált

A Budapesti Közlöny március 8-iki száma közölte a bóranyag-gazdálkodási kormánybiztos 353/1944. számú, már hatályba is lépett rendeletét, amelynek értelmében

börgépszijat általában csak az igényelhet, aki igazolja, hogy ugyanolyan vastag, széles és hosszú elhasznált gépszijat adott el megállapított áron a gépszijgyártó iparosnak, mint amilyen mennyiségű gépszij kiutalását igényli.

Ipari üzemeknek csak azt kell igazolniuk, hogy az igényelt bór-szijmennyiség 75 százalékát adták el gépszijgyártó iparosnak.

A rendelet 2. §-a szerint új mezőgazdasági gépek, — ideértve a cséplőgépeket is — vagy más gépek meghajtásához szükséges, vagy új üzemekbe, vagy kibővítendő üzemekbe felhasználandó börgépszijak igénylése esetén el lehet tekinteni a használt gépszijak beszállításától, ha az igénylő eredeti kötelevéllel, vagy számlával igazolja az új gép beszerzését, vagy az új üzem létesítését, illetve, hogy meglévő gépsziját az új üzem fenntartásához nem elegendőek.

A gépszijgyártó-iparos a vételre felajánlott elhasznált gépszijat hatóságilag áron köteles átvenni és az átadónak az átadott, elhasznált gépszija vonatkozó adatait, valamint a vételárat és az átadó nevét és címét tartalmazó, kelettel ellátott elismervényt adni.

Köteles továbbá az átvett gépszijokról pontos nyilván-

tartást vezetni és a havonta lezárt nyilvántartás egy másolatát példányát minden hó utolsó napján a bóranyag-gazdálkodási m. kir. kormánybiztos bórpari osztályához (Budapest, II., Főutca 68.) feltejeszteni.

Az elhasznált gépszijakat, illetve gépszijrészeket csak olyanok részére lehet kiszolgáltatni, akik erre a kormánybiztostól engedélyt kaptak. A felhasználásnak, kiszolgáltatásnak vagy vásárlásnak megengedését ugyanúgy kell kérni, mint a zár alá vett bór-cikkre vonatkozó engedélyt. A börgépszijat igénylőknek az igényléshez csatolniuk kell: 1. az átadott elhasznált gépszijról kapott átvételi elismervényt, 2. új géphez új vagy bővített üzemben szükséges börgépszijak igénylése esetében helyhatóságai bizonyítványt, az igényelt gépszij méreteinek igazolására is, 3. új gép vásárlása esetén a vásárlásról szóló kötelevéllet vagy számlát, végül 4. a megbízott bór-vagy műszaki kereskedő részére adott megrendelő levelet abban az esetben, ha a gépszijat nem maga a felhasználó igényli.

A MOKTÁR közgyűlése

A Magyar Országos Központi Takarékpénztár Besznyevei Ferenccs igazgatósági elnök elnöksége alatt tartotta meg 72. évi rendes közgyűlést. A közgyűlés az igazgatóság javaslatait egyhangúlag elfogadta és elhatározta, hogy a kimutatott 2.029.758,67 pengő nyereségből osztalékszavények bevitelére darabonként 2.— pengő, rendes tartalékra 400.000.— pengő fordítassék, a takarékpénztár nyugdíjpenztárába 640.000.— pengő, az alkalmazottak segélyezésére szánt

alamba annak 150.000 pengőre való kiegészítését 60.807,72 pengő utalassék és 150.000 pengő a hivatalnokok külön jutalmazására legyen fordítható, a fennmaradó 303.454,31 pengő pedig az 1944. üzletév számlájára vitessék át. A választmányi Bayer János, dr. Benda Sándor, Horváth Kálmán és dr. Sárközy Jenő választották meg új tagokként. A közgyűlés után megtartott igazgatósági ülés Mészöly László elnököt h. igazgatóvá, Kreibich Ödön titkárt és Linzer Pál osztályfőnököt elnökökké, Moess Alfréd és Szigethy Imre tisztviselőket osztályfőnökökké, dr. Besenyei Kornél és dr. Zimányi István tisztviselőket helyettes ügyvezetőkké nevezte ki.

A Hitelbank mérlege

A Magyar Általános Hitelbank igazgatósága igazgatósága március 8-án dr. Fabinyi Tihamér titkos tanácsos, elnök-vezérigazgató elnöksége alatt tartott üzletév mérlegét. A kimutatott nyereség 15.479.135 pengő, szemben az előző évi 12.468.806 pengővel.

Az igazgatóság a március 18-ára egybehívott közgyűlésnek javasolni fogja részvényenként az előző évi vel azonos 3 P-osztalék fizetését, továbbá a tartalékalapoknak 3.650.000 P-vel, a nyugdíj- és jöletli alapoknak 6.711.000 P-vel való javadalmozását, a fennmaradó 2.126.373 P-re nevez pedig az fogja indítványozni, hogy az 1944. üzletév számlájára vitessék elő.

A bank pénztári forgalma az előző évi 10,3 milliárd P-ről az 1943. üzletévben 16,7 milliárd P-ra, a folyószámlák forgalma pedig 25,8 milliárd P-ről 37,4 milliárd P-re nőtt. Az intézetnél elhelyezett betétállomány a tavalyi 435 millió P-vel szemben 622,9 millió P-re szaporodott.

GAZDAÉLET

Kendervetőmagoké. A földművelésügyi minisztérium előmozdítani kívánja a kender háziipari célokra történő termesztését, ezért a rendelkezésre álló készlet keretében szokványminőségű kendervetőmagot juttat azoknak a gazdáknak, akik kendervetőmagot igényelnek. Azoknak a gazdáknak, akik máshol még nem jelentették be kendermagigénylésüket, legkésőbb március 20. napjáig kell az igénylést a vidéki Hangya-szövetkezeteknél bejelenteni. Későbbi igénylések esetén a vetőmag idejében való kiosztásra már nem biztosítható. Kiadásra szokványminőségű vetőmag kerül, amelynek csiraképessége és tisztasága megfelelő.

Tülevelűek magágyból, díszfenyők. Lomblevelűek magágyból, díszfenyők, dísz- és sövény-cserjék. Nemesfűz- és nyárdugványok.

Gyümölcsfák, gyümölcs-vadosemeték. Dió, szelidgesztenye, mogyoró. Bogyósgyümölcsök, szőlőoltványok.

Bokorrózsa, örökzöldek. Kúszónövények

K O L A U C H
F A I S K O L A
S Z E G E D

Péti Nitrogénművek Rt.
Budapest, V., Nádor-u. 21.

AZASZÓDI JÁRÁSBAN MÁR MINDEN TIZEDIK GAZDACSALÁD EGY-EGY TAGJA ARANY-, VAGY EZÜST KALÁSZOS GAZDA

A járás főszolgabírójának és gazdasági felügyelőjének lelkes falumunkája nyomán sorra alakulnak a Falu-Gazdaszövetség gazdakörei és a gazdaközönség egyre fokozódó érdeklődést mutat a különféle tanfolyamok iránt

Néhány nappal ezelőtt fejeződött be a pestmegyei **Kartalon** a téli gazdasági tanfolyam, amelyen 62 ezüstkalászos gazdát avatott **Gulner Elemér** m. kir. gazdasági főfelügyelő, vizsgabiztos. A vizsgára megjelent szakemberek egyfelműen állapították meg, hogy

a tanfolyam pompás bizonyossága annak, hogy milyen kiemelkedő eredmények érhetőek el akkor, ha valamely járásban a közigazgatás vezetője — ebben az esetben vitéz **Czani Géza** járási főszolgabíró — és a földművelésügyi minisztériumnak a gazdatársadalom felülmelését célzó intézkedéseinek megvalósítására hivatott gazdasági felügyelő — a **Kartalon** járásban **Unghváry Gyula** m. kir. gazdasági felügyelő, a föld népe iránti önzetlen szeretettől áthatva, feltlíti be hivatásukat.

A pompás eredmények elérésében nagy segítséget jelent a jól bevált gazdasági előjárói intézmény is, amelynek bekapcsolásával, céltudatos foglalkoztatásával tökéletesen sikerül kibontakoztatni a magyar gazdák haladnivalóságát, tehetségét és fejlődési készségét.

Mindezeknek a megállapítására természetesen nem egyedül a **Kartalon** rendezett téli gazdasági tanfolyam kimagasló sikere készített bennünket. Ha ugyanis a 12 községből álló aszódi járásban folyó gazdaszervezési és szakismeret-gyarapító munka eredményeit vizsgáljuk, rá kell mutatnunk arra, hogy

a legutóbbi időben a 12 községből hat község alakította meg — a Falu-Gazdaszövetség kebelében — a gazdakört, amelyek mind értékes és komoly munkát fejtenek ki megalakulásuk óta, öt községben pedig annyira előrehaladtak a gazdakör-alkotás előkészítő munkái, hogy hamarosan megtartják az alakuló közgyűlést.

Nem kevésbé szépek a szakismeretek bővítésére irányuló munka eredményei.

A múlt évben négy téli gazdasági tanfolyam volt, nagy érdeklődés mellett a járásban, a most elmúlt télen ugyanakkor négy községben rendezték meg az ezüstkalászos gazdaközpont tanfolyamot.

Kartalon 62, a Verseghez tartozó **Kerekharaszt** vitési telepen 45, **Ikladon** 43, **Galgamácsán** 44 hallgatóval.

Az aszódi járásban eddig 394 ezüstkalászos gazdát avattak és a járás gazdacsaládjai közül minden tizedikben van legalább egy arany-, vagy ezüstkalászos gazda.

A jelek szerint ez az arany rohamosan fog tovább javulni, — eddig már hét község kérte, hogy minél hamarabb náluk is rendezzenek újabb téli gazdasági tanfolyamot. Ezenkívül a 12 községben 12 baromfitenyésztési tanfolyam volt 40—60 hallgatóval; továbbá **Állattenyésztési és növénytermelési tanfolyam** is volt a járásban.

Az aszódi járás gazdatársadalma tehát — a magyar gazdasági felügyelői kar egyik legkiválóbb tagjának, **Unghváry Gyulának** kez-

deményezésére és a járás népet szerető, kitűnő főszolgabírójának, vitéz **Czani Géza** kezdeményezésére megértette, hogy a világháborút követő gazdasági versenyben csak szervezeten, több tudással felszerelten állhatja meg a helyét a magyar gazda.

Az aszódi járásban folyó győnyörű munkáról a **Falu-Gazdaszövetség**, illetve a magyar falunépe nevében őszinte elismeréssel emlékezünk meg.

Megkezdődött azoknak a mezőgazdasági munkásoknak igénybevétele, akik önként nem szerződtek

Borsod, Heves, Zala és Vas vármegyékben már

megkezdődött azoknak a mezőgazdasági munkásoknak honvédelmi munkakötelezettség megnevezésénél való igénybevétele, akik február 15-ig önként nem szerződtek le.

Az igénybevétel alkalmával a munkások közül többen azzal a kifogással igyekeztek magukat a kirendelés alól kivonni, hogy szerződésük már folyamatban van és néhány nap múlva az aláírás is megtörténik. Az igénybevételt végző repülőbizottság ezt a kifogást természetesen nem vehette figyelembe s az illetékes mezőgazdasági munkálatok kötelező végzésére kirendelte.

Ezenkívül a repülőbizottság azt tapasztalta, hogy a mezőgazdasági munkásszerződés megkötésére adott határidőre vonatkozó rendelkezést helyenként félreértették. E rendelkezésnek ugyanis azt az értelmet tulajdonították, mintha február 15-ike után önként már egy munkás sem szerződhetne, illetőleg a munkaadók február 15-ike után szabadon már nem fogadhatnák fel munkásokat.

Illetékes helyről közlik, hogy addig az időpontig, amíg a

honvédelmi munkára kirendelést végző hatóság a munkásokat be nem idézte, a munkások továbbra is szabadon szerződhetnek. Az idézés kézbesítésétől kezdődően azonban az önkéntes szerződés lehetőségére a beidézett munkásokra nézve megszűnik.

Igy például, ha a honvédelmi munkakötelezettség címén való igénybevétel céljából az idézést március 1-én kikézesítették, a február 29-én kötött szerződést a repülőbizottság — ha csak a szerződés nem volt szüneteltetve — elfogadta.

Eppen így el fogja fogadni az ezentúl kötött szerződéseket is, ha a szerződés aláírása az idézés kézbesítését megelőzi. Az igénybevétel alkalmával azonban már egy munkás sem hivatkozhatik arra, hogy önként kíván le-szerződödni.

Az önként le nem szerződött mezőgazdasági munkások igénybevételét természetesen rögül a legnagyobb erővel folytatják, mert nem engedhető meg, hogy az egész ország háborús erőfeszítéséből bárki is kivonja magát.

Rendelet a vágómarha igénybevételei eljárás méltányos és igazságos lefolytatásáról

Tudvalevőleg az új gazdasági éven a vágómarha-igénybevétel helyett a húslátás biztosítása az általános beszolgáltatási kötelezettség keretében nyer majd megoldást. Ezért

a most folyó utolsó igénybevétel igazságos és zavartalan lebonyolítása érdekében a m. kir. földművelésügyi miniszter 211.000/1944. számú rendeletével újból utasította a m. kir. gazdasági felügyelőseket és vármegyei állattenyésztő egyesületeket az állattenyésztési érdekek szempontjából megfelelő közreműködésre.

A rendeletben sajnálatlaltal mutat rá arra, hogy a vágómarhák igénybevételeivel kapcsolatban különböző sok panasz tárgya volt az, hogy kiszáradnak és szeléreknak egyetlen tehent vagy igazsára

használt két tinójt (ökrét) az esetben is igénybe vették, ha egyéb szarvasmarhája nem volt. Sok helyen jóminőségű fejős- és vemhes tehéneket is igénybevettek. Több helyen az árkiegészítő alap hiján a gazdák az igénybevett haszonállatok után csak a forgalmi árnál lényegesen alacsonyabb vágóállat-árat kapták meg. Panasz tárgyává tették azt is, hogy sok helyen a gazdák későn értesültek a vágómarhák kivételéről és így nem volt módjukban kijelölt értékes haszonállataik helyett a vásárokon megfelelő vágóállatot beszerezni, hogy saját állományuk megkímélése céljából azokat szolgáltatathassák be.

Hangsúlyozza a miniszteri rendelet, hogy a vágóállatigénybevételi eljárás nehézs és felelősségteljes munkájának eredményes ellátása céljából a gazdasági felügye-

lőségek, valamint az állattenyésztő egyesületek egész személyzetét munkába kell állítani. Kivánatos, hogy az igénybevételei eljárás felügyelőségére és ellenőrzésére az állattenyésztő egyesületek útján felkért gazdaságos és gazdak, is, mind hathatósabban közreműködjenek.

A szociális szempontokra való tekintettel

semmiesetre sem szabad igénybevenni a háztartás egyetlen tehent, továbbá a rendszeres igazsára használt két szarvasmarhát, feltéve, hogy a tulajdonos más igazsággal nem rendelkezik.

Kivételnek csak akkor van helye, ha a fajtajelleg és termelés szempontjából meg nem felelő tehéneket a tulajdonos hozzájárulásával értékesebb tenyésztőállatokra cserélik ki.

Az egyenlő teherviselés érvényesítése céljából

az árkiegészítő alapot mindenképp meg kell valósítani, létesítését és működését a gazdasági felügyelők, illetve a vármegyei állattenyésztő egyesületek tartoznak felügyelni. A vágóállatok kijelöléséről a tulajdonosokat az igénybevett állatok elszállítását legalább két héttel megelőző időpontban feltétlenül írásban kell értesíteni.

Tartozik a gazdasági felügyelőség, illetve az állattenyésztő egyesület közegei útján az egyes községek által elkészített igénybevételei előirányzatokat felülvizsgálni, valamint a kivétel alkalmából az értékelte gazdák szarvasmarhaállományának nagysága mellett egyéb körülményeket, ú. m. a vagoni helyzetet, beszállítási és teherbíróképességet, a föld minőségét, stb. figyelembevenni.

Méltányos elbánásban részesítendő a hadbavonultak, hősi halált halt honvédek és sebesültek gazdaságai, illetőleg állatállományai, ezenkívül a sokgyermekes családok.

Az állatok átvételénél, mérlegelésénél és elszámolásánál eddig felmerült panaszok megszüntetésére az érdekelte szerveknek az ellenőrzési tevékenységüket ezekre a szempontokra is ki kell terjesztenie és a községi gazdasági előjárók köteleességé teszik a mérlegelés ellenőrzését.

FERKÓ-OLAJ

Lőszerzámot
csizmát
bakancsot
puhít feketít
és
tartóssá tesz

HIREK

Ung megye hódolattal ünnepte a Kormányzót. Ung vármegye kisgyűlésének és közigazgatási bizottságának ülésén *Simenfalvy* Árpád főispán kelleszavakkal emlékezett meg a Kormányzó Úr Öfóméltósága 24 éves országjárásáról. A főispán indítványára egyhangú lelkesedéssel elhatározta, hogy hódoló táviratban köszöntik a Kormányzót.

Két hadiárva nevelését vállalta két borsodmegyei kisközség. Sajóabolya és Sajócsanak borsodmegyei kisközségei Román Ernő körjegyző javaslatára elhatározták, hogy két hadiárva nevelését vállalják. A sajobolyai gazdák ezenfelül napi egy liter tejet biztosítanak a hős halált halt *Fazekas* József fia részére, a sajócsanakiek pedig *Reményik* József 13 éves fiát veszik gondjukba. A hadiárvak neveltetési költségéhez a két község lakói havi 10-15 fillérral járulnak hozzá.

Csik vármegye megfesteti a Kormányzó arcképét. Csik vármegye törvényhatósági bizottsága elhatározta, hogy a vármegye háza díszterme részére megfesteti a Kormányzó Úr arcképét. A kép megfestésére *Nagy Imre* ismert székely festőművész kapott megbízást.

Megemlékezés az iskolában *Kossuth Lajosról*. *Szinylei Mersé* Jenő vallás- és közoktatásügyi miniszter a nemzetvédelmi propaganda-miniszterrel egyetértésben elrendelte, hogy a hatáskörébe tartozó valamennyi állami népiskolában, a tanító- és tanítónői március 20-án. *Kossuth Lajos* halálának 50-ik évfordulóján a tanítási idő alatt *Kossuth Lajos* emlékének szenteljenek egy órát. Elrendelte továbbá, hogy valamennyi állami közép- és közép-fokú iskolában az iskola tanári testülete és ifjúsága a március 20-iki tanítási napon az utolsó két órában tartson közös *Kossuth* emlékünneplést. A vallás- és közoktatásügyi miniszter hasonló értelmű intézkedése kérte fel az egyházi főhatóságokat és Kárpát-alföldi kormányzót biztosat.

Légtalmi kormánybiztos ki-nevezése. A minisztérium vitéz nemes *Vörös Géza* vezérőrnagyot, a Legfelsőbb Honvédelmi Tanács vezetőtitkárát, e tisztségének érintetlenül hagyása mellett Budapest székesfőváros, valamint a légtalmilag hozzátartozó városok és községek légtalmával kapcsolatos különleges intézkedések megtételére légtalmi kormánybiztossá nevezte ki.

Rendlet a fémből verhető pénzérmék mennyiségének megállapításáról. A pénzügyminiszter rendeletet adott ki, amelynek értelmében a fémből verhető pénzérmékre vonatkozóan 360 millió pengő névértékben mezzállapított összmenyiségből és a megelőző rendletek alapján már vert érméken felül 20 filléres acélermékből 30 millió darabot 6.000.000 pengő névértékben, 10 filléres acélermékből 20 millió darabot 2.000.000 pengő névértékben kell verni.

Nem gazdaságos a sertés- és baromfitenyésztés!
A törvényesen védett:
ÁRKOSHEGYI BAKTÉRIUMÖRŐ
nével. Kapható és megrendelhető csak
AULITZKY OTTÓ
Budapest, VII., Dozsa-utca St. 15. 2/A
Arak demonyon ab Budapest
5 10 15 liter
16.50 31.50 46.0 P
a pénz előzetes okoldésánál 50 f. vonando

A Magyar Leszámítoló- és Pénzváltó-Bank közgyűlése

A Magyar Leszámítoló- és Pénzváltó-Bank folyó hó 14-én megtartott rendes közgyűlése elfogadta az 1943. üzletévre vonatkozó mérleget és zárszámadásokat és egyhangúlag hozzájárult az igazgatóság által előterjesztett összes javaslatokhoz. A zárszámadások szerint az 1943. üzletév tiszta nyeresége 3.041.182,73 pengőt tett ki. Ezen összegből az igazgatóság javaslatának megfelelően a tartalékalap növelésére 1.000.000 pengőt (tavaly 800.000.— P-t), az Alkalmazottak Nyugdíjintézte javára 500.000 P-t, a báró Madarassy-Beck Miksa-álnak javára 100.000.— P-t, a tisztviselők sportegyesülete javára 70.000 P-t fordítanak. A 74. számú részvény-szelvény osztlék fejében — az előző évi 2.— pengővel szemben — 2,50 pengővel kerül folyó hó 16-tól beváltásra.

Az intézet vezetősége a közgyűlé-

se megemlékezett arról, hogy május 15-én, lesz 75 éve annak, hogy a bank megalakult, átvéve az akkor már négy évtizede fennállott *Milviusz C. J. bankházat* és annak üzletkörét úgy, hogy a bank ennek figyelembevételével végeredményben 115 évet múltira tekinthet vissza.

A részvényesek nevében dr. *Spur* Endre m. kir. kormányfőtanácsos elismerését és köszönetét fejezte ki az igazgatóságnak, a vezetőségek és az intézet összes alkalmazottainak azért a fáradságtalan és körültekintő munkásságáért, amelyet a mai nehéz viszonyok között az intézet érdekében kifejtettek.

A felügyelő bizottság megbízása az 1943. üzletév végével lejárt a közgyűlés a felügyelő bizottság eddigi tagjait 3 évi időtartamra újból megválasztotta.

A VILÁGHÁBORÚ ESEMÉNYEI

Az elmúlt héten az egyes arcvonalakon ismét súlyos veszteségeket szenvedtek az ellenségek haderők. Keleten a bolsevisták, Olaszországban az angol-szászok, a Németország és megszállt területek fölött megvívott légi csatákban pedig az angol-amerikai légi haderő szenvedett szinte pótolhatatlan veszteségeket. Az angol sajtó megdöbbenéssel állapítja meg, hogy a német léghaderő az új rakéta-élővédelmeket használ, amelyek szinte kettőshasítják a repülőgépeket.

Róma ellen ismét több légitámadást intéztek az angol-szászok, a lakosságnak súlyos veszteségei vannak. A német hadvezetőség nyomtatékosan hangsúlyozta, hogy az Örökvárosban semmiféle harcok nem alakultak nincsen és a városban hadifortosságú célpont sincsenek.

Nagyon érdekesek az elmúlt hét diplomáciai eseményei. A finn-orosz békétárgyalások ügyében még nincsen döntés; a lengyel-szovjet viszony is ennek nyomán az angol-lengyel kapcsolatok kérdésében sem történt jelentős változás. Pillanatnyilag sikerült az érdeklődés homlokteréből eltávolítani a Badoglioék és az angol-szászok között az olasz hajóhad ügyében elhangzott nyilatkozatok miatt keletkezett ellentét kérdését. Tudvalevő ugyanis, hogy az amerikaiak a szovietnek szánták az olasz hajóhad harmadrészét, semmitmondó és a lényegét kerülgető

nyilatkozatokkal egyelőre sikerült Badoglioék kedélyét megnyugtatni. Szemellátható azonban, hogy a szövetségesek között egyre kevesebb az egyetértés és egyre nő azeknak a kérdéseknek a száma, amelyek újabb ellentétek keletkezésre alkalmasak. A legújabb és nagyon érdekes esemény például az, hogy az amerikaiak ultimátum-szerű felhívást intéztek a Szabad Ir Államhoz, amelyet felszólítottak arra, szakíson Németországgal és Japánnal. Az irték nem hajlandók erre és emiatt meglehetősen élessé vált a helyzet.

Badoglioék és a Szovjet között helyreállt a diplomáciai kapcsolat, — elképzelhető, hogy az olasz király és Badoglio milyen szívesen tett eleget a Szovjettel való kapcsolat felvételére vonatkozó angol-szász parancsoknak...

A másik a szövetségesek táborában lévő királynak sem fölig tejfel azonban az élete! Péter szer királynak lépten-nyomon azt kell tanúsítania, hogy az országában dülő, Tito-féle partizán csapatokat többre becsülik — a Szovjetre való tekintettel — Londonban, mint őt, vagy hadvezérét, Mihajlovszót...

Végül, hogy a Távokélet eseményeiről is megemlékezzünk, közöljük, hogy a japánok *Burmában* bekerítették egy angol-indiai hadoszályt, amelyet néhány hadifogoly kivételével megsemmisítettek.

Bibó Lajos kormányfőtána-csos. A Kormányzó Úr a miniszterelnök előterjesztésére *Bibó* Lajos író és újságírónek írói munkássága 30. évfordulója alkalmából az irodalom és a művelődés terén szerzett érdemei elismerésül a m. kir. kormányfőtána-csosi címet adományozta.

RÁDIÓ

Hétfőn, március 20-án.
12.10 órák: Szalonzene. 14 órák: Szókratizató zene. 15 órák: Beszkárt-zenekar. 15.30 órák: Előadás. 16.20 órák: Tározató együttes. 17 órák: Szabadságharabeli dalok. 17.15 órák: Előadás. 17.30 órák: Magyar zeneszerzők felőrája. 18 órák: Közvetítés. 18.30 órák: "Kossuth". Szimfonia három felvonásban. 21 órák: Cigányzene. 21.20 órák: Előadás. 21.35 órák: Hanglezek. 22.40 órák: A Szabadságharc muzsikája.

Kedden, március 21-én.
12.10 órák: Katonazenekar. 14 órák: Nyitányok. 15 órák: Délutáni muzsika. 15.50 órák: Gyer-

mekdélután. 17 órák: Magyar nóták. 17.40 órák: Előadás. 18 órák: Szókratizató zene. 19 órák: Magyar zeneszerzők felőrája. 19.30. órák: A tavasz érkezése. 20 órák: Énekszámok. 20.20 órák: Riport. 20.40 órák: "Tavasforduló". 22.40 órák: Mesterművek.

Szerdán, március 22-én.
12.10 órák: Rádiózenekar. 14 órák: Szalonzene. 15 órák: Postázzenekar. 15.30 órák: Előadás. 16.20 órák: Muzsikáló zenekar. 17 órák: Előadás. 17.20 órák: Honthy Hanna emlékkönyvből. 18 órák: Honvédműsor. 19 órák: Körhinta a csodaparkban. 20 órák: Cigányzene. 20.20 órák: Előadás. 20.40 órák: Hegedűs Tamás szerzeményei. 22.40 órák: Hanglezek.

Csütörtökön, március 23-án.
12.10 órák: Szalonzene. 14 órák: Operett-részletek. 15 órák: Rádiózenekar. 15.30 órák: Közmevelődési előadás. 16.20 órák: Cigányzene. 17 órák: A Földművelésügyi Minisztérium előléda. 17.30 órák: Hanglezek. 18 órák: Magyar hárfá — magyar tánt. 19 órák: Közvetítés. 20 órák: Ariák és dalok. 20.50 órák: Felolvasás. 21.10 órák: Magyar zeneszerzők felőrája. 22.40 órák: Szókratizató zene.

Pénteken, március 24-én.
12.10 órák: Szókratizató zene. 14 órák: Légierők zenekara. 15 órák: Katonazenekar. 15.30 órák: Felolvasás. 16.20 órák: Szalonzene. 17 órák: Táncszámok kétfonórán. 17.30 órák: Sportközlemények. 17.40 órák: Hanglezek. 18 órák: Német hallgatónők. 18.20 órák: Népdalfőóra. 19 órák: Filharmoniai Társaság hangversenye. 21.20 órák: Könnyű zene. 22.40 órák: Rádiózenekar.

Szombaton, március 25-én.
9 órák: Szókratizató zene. 10 órák: Egyházi ének és szentbeszéd. 11 órák: Görög kat. ének és szentbeszéd. 12.30 órák: Székesfővárosi Zenekar. 14 órák: Művészelemek. 15 órák: "Csárdás". Részletek Buday Dénes operettjéből. 16.15 órák: Szalonzene. 17 órák: Magyar nóták. 18 órák: Csevegés. 18.15 órák: Tavasz szonáta. 19 órák: Magyar zeneszerzők felőrája. 19.30 órák: Hanglezek innen-onnan. 20 órák: Mindenből mindenkinck. 22.40 órák: Hanglezek.

Vasárnap, március 26-án.
7.30 órák: Szózat. Reggeli zene. 8.15 órák: Hírek. 9 órák: Református istentisztelet. 10 órák: Egyházi ének és szentbeszéd. 11 órák: Evangélium istentisztelet. 12.15 órák: Levente felőra. 12.55 órák: Rádiózenekar. 14 órák: Művészelemek. 15 órák: A Földművelésügyi Minisztérium előléda. 15.45 órák: Magyar nóták. 17 órák: Rádiózenekar. 17.50 órák: Előadás. 18.10 órák: Hanglezek. 19 órák: Beszélgetés. 19.10 órák: "Művészek a nyugdíjas színezékért". 20.50 órák: Hanglezek a vasárnap sportjáról. 21.10 órák: Magyar zeneszerzők felőrája. 22.40 órák: Szókratizató zene.

BUDAPEST I.: Március 23-án, csütörtökön, 17 órák: "KERTESZTI IDŐSZERU TANACSADÓ". — Március 26-án, vasárnap, 15 órák: "IDŐSZERU GAZDASAGI TANACSADÓ".

BUDAPEST II.: Március 21-én, kedden, 18.30 órák: "MEZŐGAZDASAGI FELORA". — Március 25-én, szombaton, 19 órák: "MEZŐGAZDASAGI FELORA".

KIADÓTULAJDONOS:
"FAHU" MAGYAR GAZDA ÉS FÖLDMIVES SZÖVETSÉG
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
MAYER EMIL
SZERKESZTŐ: BARTOSS KÁROLY
Alföldi Nyomda és Grafikai Intézet Rt., Bpest, Nagymező u. 3. Nyomdaiért felelős: Rácz István